

دانشگاه دریاوردی و علوم دریایی چابهار

دانشکده مهندسی دریا

پایان نامه کارشناسی ارشد

رشته دریاوردی - گرایش حمل و نقل دریایی

عنوان:

راهکار های دریافت غرامت بابت آلودگی نفتی از نفتکش ها در آب های ایران

استاد راهنما:

دکترسید جعفر سجادی پارسا

استاد مشاور:

دکتر مرتضی نجفی اسفاد

تحقیق و نگارش:

مجید تزم

۱۳۹۱

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

چکیده

آلودگی های نفتی ناشی از نفتکش ها همواره یکی از عوارض اصلی حمل و نقل دریایی بوده که توانسته آسیب هایی جدی به محیط زیست دریایی وارد کند. کشور جمهوری اسلامی ایران نیز در همین راستا به دو پروتکل 92 CLC و 92 FUND به عنوان چهارچوب نظام جدید جبران خسارت آلودگی نفتی پیوسته و آنها را تصویب نموده است. این دو پروتکل به ترتیب در سال های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ برای ایران لازم الاجرا شده اند. از زمان ورود ایران به رژیم بین المللی جبران خسارت آلودگی نفتی نفتکش ها تا بحال شکایت یا ادعایی از طرف ایران به صندوق بین المللی جبران خسارت آلودگی نفتی (IOPC FUND) ارائه نگشته، از این رو به نظر می رسد با توجه به جدید بودن ایران در رژیم جبران خسارت آلودگی نفتی ، برای آماده کردن زیر ساختها و ساختارهای اجرایی مرتبط در جهت دریافت غرامت آلودگی در صورت وقوع احتمالی یک سانحه نشت نفت بزرگ از نفتکش ها، بایستی تمهیداتی اندیشیده و به کار بسته شوند.

این تحقیق با عنوان " راهکار های دریافت غرامت آلودگی نفتی از نفتکش ها در آبهای ایران " پس از بررسی توصیفی رژیم جبران خسارت ، راهکارهایی را شناسایی نموده، با استفاده از تکنیک های آماری T جفت شده و T تک نمونه ای از لحاظ تاثیر گذار بودن بر غرامت دریافتی سنجیده و آنها را با توجه به تاثیر هر یک اولویت بندی می نماید.

نتایج این تحقیق نشان می دهد که بین راهکار های اخذ غرامت و غرامت دریافتی ارتباط منطقی وجود داشته و می توان با ایجاد، ارتقاء یا بهبود این راهکارها، غرامت دریافتی بابت آلودگی نفتی ناشی از نفتکش ها را افزایش داد، در نتیجه غرامت دریافتی هر چه بیشتر واقعی شده، به هزینه های تحمیلی آلودگی نزدیک شده و بخشی از خسارات وارده به محیط زیست، سازمانها و نهاد های دولتی و خصوصی، بنگاه های کسب و کار، اقتصاد، جامعه و دیگر هزینه های مرتبط را جبران کند.

کلمات کلیدی: آلودگی نفتی، نفتکش، پروتکل های ۹۲، شکایت

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۲	۱-۱- مقدمه
۲	۲-۱- بیان مسأله
۳	۳-۱- اهداف تحقیق
۴	۴-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق
۴	۵-۱- فرضیه تحقیق
۵	۶-۱- قلمرو تحقیق
۵	۷-۱- روش های گراوری داده ها و اطلاعات مورد نیاز
۵	۸-۱- روش تحقیق و نحوه تجزیه و تحلیل داده ها
۶	۹-۱- ساختار پایان نامه
۶	۱۰-۱- استفاده کنندگان از نتایج پایان نامه
۷	۱۱-۱- خلاصه فصل
۸	فصل دوم: پیشینه تحقیق
۹	۱-۲- مقدمه
۹	۲-۲- بررسی آلودگی های نفتی
۹	۳-۲- بررسی روند آلودگی های نفتی

۱۴	Prestige-۴-۲-سانحه
۱۴	۱-۴-۲-شرح سانحه
۱۵	۲-۴-۲-عملیات پاکسازی
۱۵	۳-۴-۲-مراحل قانونی
۱۸	۵-۲-تاریخچه شکل گیری رژیم جبران خسارت آلودگی نفتی نفتکش ها
۲۰	۱-۵-۲-شکل گیری کنوانسیون مسئولیت مدنی آلودگی نفتی ۱۹۶۹ (CLC) (1969)
۲۲	۲-۵-۲-شکل گیری کنوانسیون تاسیس صندوق بین المللی جبران خسارت آلودگی نفتی (FUND 1971)
۲۶	۳-۵-۲-طرح های TOVALOP و CRISTAL
۲۷	۴-۵-۲-پروتکل های ۱۹۸۴ وارده به کنوانسیون های 1969 CLC و FUND 1971
۲۸	۵-۵-۲-شکل گیری پروتکل های ۱۹۹۲ وارده به کنوانسیون های 1969 CLC و FUND 1971
۳۰	۶-۵-۲-صندوق تکمیلی جبران خسارت (Supplementary Fund 2003)
۳۱	۷-۵-۲-نظام تکمیلی TOPIA 2006 , STOPIA 2006
۳۲	۶-۲-رژیم جبران خسارت آلودگی

۳۲	۱-۶-۲- پروتکل CLC 92
۳۳	۲-۶-۲- پروتکل FUND 92
۳۳	۳-۶-۲- غرامت موجود در پروتکل مسئولیت مدنی ۱۹۹۲
۳۵	۴-۶-۲- غرامت موجود تحت پروتکل FUND 92
۳۵	۵-۶-۲- سوانح تحت پوشش IOPC FUND
۳۵	۶-۶-۲- خدمات قابل جبران تحت IOPC FUND
۳۷	۷-۶-۲- هزینه های پاکسازی و اقدامات پیشگیرانه
۳۸	۸-۶-۲- صدمه به اموال
۳۸	۹-۶-۲- زیان خالص اقتصادی
۴۱	۱۰-۶-۲- صدمه به محیط زیست و مطالعات پس از آلودگی
۴۳	۱۱-۶-۲- استفاده از مشاور
۴۴	۷-۲- ایران و رژیم جبران خسارت آلودگی نفتی
۴۴	۱-۷-۲- وضعیت سوانح آلودگی نفتی نفتکش ها و آب های ایران و غرامت دریافتی
۴۷	۲-۷-۲- رژیم حقوقی جبران خسارت آلودگی نفتی و ایران
۴۹	۸-۲- خلاصه فصل
۵۰	فصل سوم: روش تحقیق

صفحه	عنوان
۵۱	۳-۱-مقدمه
۵۱	۳-۲-فرضیه تحقیق
۵۱	۳-۳-نوع تحقیق
۵۲	۳-۴-جامعه آماری تحقیق
۵۳	۳-۵-حجم نمونه آماری
۵۴	۳-۶-جمع آوری اطلاعات
۵۵	۳-۷-روایی و و پایانی پرسشنامه
۵۵	۳-۷-۱-پایایی
۵۶	۳-۷-۲-روایی
۵۶	۳-۸-متغیرهای تحقیق
۵۷	۳-۹-روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۵۸	۳-۱۰-خلاصه فصل
۵۹	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل
۶۰	۴-۱-مقدمه
۶۰	۴-۲-تجزیه و تحلیل داده های بخش سؤالات عمومی پرسشنامه
۶۰	۴-۲-۱-بررسی حوزه کاری یا آگاهی آزمودنی ها

- ۶۱ ۲-۲-۴- بررسی سابقه کاری یا آگاهی آزمودنی ها
- ۶۲ ۳-۲-۴- بررسی سطح تحصیلات آزمودنی ها
- ۶۲ ۴-۲-۴- بررسی میزان آشنایی آزمودنی ها
- ۶۳ ۳-۴- تجزیه و تحلیل داده های بخش سؤالات تخصصی پرسشنامه
- ۶۳ ۱-۳-۴- بررسی تاثیر سطح آگاهی عمومی در مورد آلودگی نفتی و نحوه دریافت
غرامت در دریافتی
- ۶۶ ۲-۳-۴- بررسی تاثیر سطح آگاهی افراد متخصص و درگیر با آلودگی نفتی در
غرامت دریافتی
- ۶۶ ۳-۳-۴- بررسی تاثیر نحوه ارائه دقیق و مستند سازی شکایات در غرامت دریافتی
- ۶۷ ۴-۳-۴- بررسی تاثیر تعدد شکایات در غرامت دریافتی
- ۶۸ ۵-۳-۴- بررسی تاثیر یکپارچگی در امور دریایی و داشتن یک سیاست دریایی ملی
در غرامت دریافتی
- ۶۹ ۶-۳-۴- بررسی تاثیر قوانین داخلی در کنار قوانین بین المللی به صورت مکمل در
غرامت دریافتی
- ۷۰ ۷-۳-۴- بررسی تاثیر مؤلفه تشکیل صندوق جبران خسارت داخلی به صورت مکمل
به صندوق بین المللی جبران خسارت
- ۷۱ ۸-۳-۴- بررسی تاثیر مؤلفه مشخص کردن یک نهاد هماهنگ کننده و مسئول
- ۷۳ ۹-۳-۴- بررسی تاثیر تحقیقات در زمینه های مختلف آلودگی در غرامت دریافتی

- ۷۴ ۱۰-۳-۴- بررسی تاثیر طرح های اقتضایی برای پاکسازی در غرامت دریافتی
- ۷۵ ۱۱-۳-۴- بررسی تاثیر تعریف نواحی آسیب پذیر و نوع پاکسازی آن در غرامت دریافتی
- ۷۶ ۱۲-۳-۴- بررسی تاثیر کم کردن آسیب های یک آلودگی نفتی در غرامت دریافتی
- ۷۷ ۱۳-۳-۴- بررسی تاثیر جلوگیری از موازی کاری در غرامت دریافتی
- ۷۷ ۱۴-۳-۴- بررسی تاثیر مدل های پیش بینی میزان خسارت آلودگی در غرامت دریافتی
- ۷۸ ۱۵-۳-۴- بررسی تاثیر کنترل و نظارت (مانیتورینگ) آلودگی آنها در غرامت دریافتی
- ۷۹ ۱۶-۳-۴- بررسی تاثیر ورود بخش خصوصی با آگاهی کامل در غرامت دریافتی
- ۸۰ ۱۷-۳-۴- آزمون فرضیه تحقیق
- ۸۲ ۱۸-۳-۴- بررسی اولویت بین مؤلفه ها
- ۸۳ ۴-۴- خلاصه فصل
- ۸۴ **فصل پنجم: نتیجه گیری**
- ۸۵ ۱-۵- مقدمه
- ۸۵ ۲-۵- تحلیل اطلاعات پایش شده
- ۸۶ ۱-۲-۵- اطلاعات بخش عمومی پرسشنامه

۸۶

۵-۲-۲-اطلاعات بخش تخصصی پرسشنامه

۹۰

۵-۳-نتیجه گیری

۹۰

۵-۴-پیشنهادات

۹۱

۵-۵-محدودیت های تحقیق

۹۲

منابع

ضمیمه ۱: جداول و نمودار های آماری

ضمیمه ۲: نمونه خام پرسشنامه

Archive of SID